

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. SAUSIO 5 D. NUTARIMO NR. 23 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOBILIZACIJOS IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Paaiškinimai dėl pastabų
Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas (2022-12-30 raštas Nr. 18-10972)	<p>Siūloma papildyti VMU sąrašą valstybine mobilizacine užduotimi Susisiekimo ministerijai ir Ryšių reguliavimo tarnybai – „užtikrinti, kad elektroninių ryšių tinklų ir (ar) elektroninių ryšių paslaugų teikėjai ir elektroninės informacijos prieglobos ir skaitmeninių paslaugų teikėjai sudarytų techninę galimybę kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms, žvalgybos institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms kontroliuoti elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos turinį, taip pat teiktų šioms institucijoms informaciją, reikalingą nusikalstamų veikų prevencijai, tyrimui, atskleidimui ar baudžiamojo persekiojimo už jas vykdymui, taip pat reikalingą prognozuoti, nustatyti ir šalinti grėsmes, galinčias turėti reikšmės valstybės suverenitetui, teritorijos neliečiamybei ir vientisumui, konstitucinei santvarkai, valstybės interesams, gynybinei ir ekonominei galiai.“.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Susisiekimo ministerija pagal kompetenciją formuoja ir dalyvauja įgyvendinant elektroninių ryšių politiką ir vykdydama savo funkcijas siekia užtikrinti elektroninių ryšių tinklų (infrastruktūros) ir paslaugų plėtrą, taip pat pagal atitinkamus teisės aktus turi imtis veiksmų, kad būtų užtikrintas tinklų veikimas esant ypatingoms aplinkybėms. Elektroninių ryšių tinklais perduodamo turinio reglamentavimo klausimai nepriskirti Susisiekimo ministerijai, prieglobos paslaugų ir skaitmeninių paslaugų teikėjai nepatenka į Susisiekimo ministerijos politikos formavimo ir Ryšių reguliavimo tarnybos reguliavimo sritį. Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad, nepaisant to, jog tam tikros pareigos teikti informaciją ir sudaryti technines galimybes daliai subjektų nustatytos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme, tai automatiškai nesuponuoja, kad visi šiame įstatyme reglamentuojami santykiai patenka į Susisiekimo ministerijos politikos formavimo sritį.</p> <p>Pažymėtina, kad, vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo 96 straipsnio 5 dalimi, Valstybės saugumo departamentas (toliau – VSD) organizuoja ir Vyriausybės nustatyta tvarka kiekvienai kriminalinės žvalgybos pagrindinei institucijai, žvalgybos institucijai, o baudžiamajame procese – ir ikiteisminio tyrimo įstaigai sudaro technines galimybes savarankiškai kontroliuoti elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos turinį. Taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 1569 2 punkte yra nustatyta, kad VSD sudaro technines galimybes Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms gauti viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų saugomus, generuojamus ir (ar) tvarkomus duomenis. Vadovaujantis šiuo nutarimu patvirtinto Viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų saugomų, generuojamų ir (ar) tvarkomų duomenų teikimo Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms sąlygų ir tvarkos aprašo</p>

		<p>14, 16 ir 18 punktais, VSD:</p> <ul style="list-style-type: none"> – įdiegia ir eksploatuoja duomenų tvarkymo įrangą ir sąsajas su viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų duomenų bazėmis; – prijungdamas duomenų tvarkymo įrangą prie teikėjų duomenų bazių, įdiegia sąsajas, reikalingas duomenų tvarkymo įrangai prijungti prie teikėjų duomenų bazių, ir užtikrina jų veikimą bei kibernetinį saugumą; – sudarydamas technines galimybes kompetentingoms institucijoms naudotis duomenų tvarkymo įranga, suteikia joms prieigą prie duomenų tvarkymo įrangos sąsajų; valdo duomenų tvarkymo įrangos kuriamą užklausų duomenų bazę; užtikrina duomenų tvarkymo įrangos kibernetinį saugumą; apmoko ir konsultuoja kompetentingų institucijų paskirtus duomenų tvarkymo įrangos naudotojus. <p>Susisiekimo ministerija ir Ryšių reguliavimo tarnyba, vykdydama Elektroninių ryšių įstatyme numatytas funkcijas, nedisponuoja jokia technine ir organizacine informacija apie elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos turinio kontrolės ir informacijos kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms, žvalgybos institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms teikimo mechanizmus, naudojamą įrangą, jos įrengimo vietas (įskaitant, kokių elektroninių ryšių tinklų tiekėjų tinkluose tokia įranga yra įdiegta), veikimo užtikrinimui būtinas sąlygas ir kt. Šia informacija disponuoja VSD. Atsižvelgiant į išdėstytas nuostatas, tiek rengiantis mobilizacijai, tiek mobilizacijos atveju tik VSD galėtų objektyviai įvertinti, kokia apimtimi elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos turinys galimai turėtų būti kontroliuojamas (tam įtakos turėtų ir Nutarimo projekte VSD numatoma mobilizacinė užduotis „<i>pertvarkyti žvalgybos ir kontržvalgybos veiklą atsižvelgiant į mobilizacijos priežastis</i>“), taip pat kokių techninių ir organizacinių veiksmų ir priemonių būtina imtis, kad būtų užtikrintas elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos turinio kontrolės ir informacijos kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms, žvalgybos institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms teikimo įrangos veikimas.</p>
--	--	---